

Household Sector in the Czech Republic in Transition

M. Vavrejnova, in cooperation with I. Moravcikova
CERGE-EI¹

April 1994

Abstract

- 1) Marked changes have taken place in the volume and structure of incomes, expenditures and savings of the Czech household sector during the four year course of the economic transformation. The most significant influencing factor has been the process of inflation as a consequence of price liberalization and tax reform. Incomes declined significantly in real terms owing to this factor, but within a very short period this decline stopped. Real incomes have begun to grow since 1992. One significant feature of this period is the positive trend in savings. The savings rate grew in both the Czech crown and foreign currency deposits. The macroeconomic results of development in this field are positive. The household sector is a stable factor in the economic transformation.
- 2) In individual households, the process of differentiation has taken place. Incomes and expenditures in families with children and pensioners' households dropped more than in other families. On the other hand, some groups of households grew rich. This process is observed in some households of employees, farmers and pensioners.
- 3) Some discrepancies were found between the development of the macro values and household values. This means that there is a lack of statistical data regarding the incomes and expenditures of rich households which are not included in family accounts. The linear regression model was used to examine consumption patterns and elasticities.

Abstrakt

- 1) Dosavadní čtyřletý průběh ekonomické transformace vnesl značné změny do objemů a struktury příjmů, výdajů a úspor obyvatelstva. Nejsilněji se do vývoje promítl proces inflace, jako důsledek liberalizace cen a daňové reformy. V důsledku těchto faktorů klesl

¹ A joint workplace of the Center for Economic Research and Graduate Education, Charles University, Prague, and the Economics Institute of the Academy of Sciences of the Czech Republic. Address: CERGE-EI, P.O. Box 882, Politických vězňů 7, Prague 1, 111 21, Czech Republic.

reálný příjem znatelně, ale již od r. 1992 opět mírně stoupá. Úspory obyvatelstva vykazují velmi pozitivní výsledky, míra úspor roste jak v korunových tak devizových vkladech. Proces vývoje nominálních a reálných příjmů je promítnut do navazujících veličin / výdajů, úspor, hotovostí / a dokumentován graficky na čtvrtletních údajích 1989 - 1993.

- 2) V jednotlivých typech domácností probíhá proces příjmové diferenciaci. Podkladem pro sledování a analyzování tohoto procesu je statistika rodinných účtů, která však nevykazuje celou strukturu společnosti, zejména účty bohatých podnikatelských domácností nejsou k dispozici. Proto je proces diferenciaci zachycen neúplně. Dokládá to statistika úspor, kde rostou nejrychleji nejvyšší vklady.
- 3) Mezi vývojem celkových příjmů a výdajů obyvatelstva a vývojem těchto veličin v jednotlivých skupinách rodin zaměstnanců, rolníků a penzistů se objevuje rozdíl, který právě svědčí o existenci statisticky nepodchycené bohatší skupině rodin. Pro zkoumání závislosti mezi příjmy, výdaji a elasticity poptávky byl použit lineární regresní model.